

Szanowni Goście, Koleżanki i Koledzy Jubilaci

Jubileusz 25-lecia Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Drogownictwa zbiega się w tym roku z datą ważną dla Polski i Polaków, 30-leciem transformacji ustrojowej, która przyniosła wolność polityczną i społeczną a także wolność gospodarczą. Na mocy zmian na początku lat 90 – tych ubiegłego wieku nastąpiły konieczne, ale też pożyteczne ustawowe zmiany naszej branży, drogownictwo objął proces głębokich reform. Budownictwo drogowe i mostowe w sferze szeroko pojętego wykonawstwa oparte zostało na zasadach wolnorynkowych a zasady takie wręcz zmuszają jej uczestników do zrzeszania się w organizacje reprezentujące i dbające o ich interesy. Taka idea przyświecała 105 podmiotom gospodarczym działającym w branży drogowej do powołania w dn.12.05.1994 w Krakowie Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Drogownictwa. Już od pierwszego roku działania Izba włączyła się w proces tworzenia jednego z najważniejszych aktów prawnych, pierwszej ustawy o zamówieniach publicznych. Dzięki staraniom Izby, jej aktywnego merytorycznego działania, w pierwszych latach uregulowane zostały podstawowe sprawy dla naszej branży:

- nowelizacja prawa umożliwiającego uwłaszczenie się nowopowstałych firm drogowych na przejętym majątku,
- zapewnienie finansowania drogownictwa ze środków podatku akcyzowego od paliw silnikowych,
- opracowanie wspólnie z Instytutem Badawczym Dróg i Mostów pierwszego raportu o branży drogowo-mostowej i surowcach skalnych dla drogownictwa
- opracowanie na zlecenie MEN podstaw programowych i programów nauczania dla zawodów technik drogownictwa i operator maszyn i urządzeń drogowych,
- przywrócenie uprawnień budowlanych dla drogowców i mostowców i reaktywacja zawodu technik drogownictwa.

Są to przykładowe działania Izby, które przynosiły oczekiwane przez branżę efekty.

Największym jednak problemem i zmartwieniem członków Izby – przedsiębiorców w pierwszym dziesięcioleciu jej działalności były bardzo małe nakłady na inwestycje drogowe i bieżące utrzymanie sieci drogowej zarówno krajowej jak i samorządowej. Firmy drogowe walczyły o przetrwanie, a z drugiej strony musiały przygotować się do zmian jakie miały nastąpić wkrótce.

Rok 2004 był dla Polski jedną z najważniejszych dat w jej historii - przystąpienie Polski do Unii Europejskiej. W tym roku Izba liczyła już około 200 firm i obchodziła swoje 10 –lecie.

Branża nasza wiązała z tym historycznym faktem ogromne nadzieje zwłaszcza w sferze sposobu i wysokości finansowania drogownictwa przy udziale środków unijnych. Pierwsza niepełna unijna perspektywa na lata 2004-2006 nie przyniosła zasadniczych, istotnych zmian, jednak wierzyliśmy, że nastąpi to w latach następnych, dlatego firmy nasze intensywnie przygotowywały się do tego faktu w sferze organizacyjnej, techniczno-technologicznej, zdolności produkcyjnych itp.

Pierwsza pełna unijna perspektywa budżetowa na lata 2007-2013 przyniosła niespotykane dotychczas środki unijne i rozbudziła wśród inwestorów potrzebę tworzenia programów budowy autostrad i dróg ekspresowych nie zawsze mających w pełni zabezpieczenie finansowe w części dotyczącej własnych środków, brakiem przygotowania inwestycji od strony prawnej, zwłaszcza stosownych przepisów spójnych z przepisami unijnymi w zakresie ochrony środowiska, brakiem właściwego przygotowania dokumentacyjnego, czy wadliwego Prawa Zamówień Publicznych. Dodatkową przyczyną przyspieszającą przyjęcie nie w pełni realnych programów budowy dróg były Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej - EURO 2012.

Druga unijna perspektywa budżetowa na lata 2014-2020, w trakcie której aktualnie jesteśmy, to również bardzo duże środki finansowe na Program Budowy Dróg Krajowych, duże środki na utrzymanie dróg, czy też Narodowy Program Poprawy Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego 2013-2020.

Druga unijna perspektywa to również stale rosnące środki na drogi samorządowe, duży program Fundusz Dróg Samorządowych na lata 2019-2028, czy też rozpoczęty w roku 2018 program Mosty dla Regionów.

Izba nasza jako największa organizacja branżowa reprezentująca środowiska wykonawców drogowych i mostowych od początku swojej działalności widziała konieczność intensywnego włączenia się w procesy towarzyszące tworzeniu właściwego prawa i warunków realizacji przyjętych przez zamawiających programów. Aktywnie włączyliśmy się w prace Komisji Sejmowych nad kolejnymi nowelizacjami prawa zamówień publicznych, drugiej ustawy de regulacyjnej, a przede wszystkim Komisji Infrastruktury w tym Podkomisji stałej ds. transportu drogowego i drogownictwa, a także Sejmowej Komisji „Przyjazne Państwo”. Korzystając ze swoich ustawowych uprawnień Izba rokrocznie opiniuje 30-40 projektów aktów prawnych.

W tym miejscu chciałabym bardzo podziękować za wieloletnie wsparcie i zaangażowanie obecnemu na naszej uroczystości Panu Posłowi Stanisławowi Żmijanowi, wieloletniemu przewodniczącemu Komisji Infrastruktury, w tej kadencji zastępcy przewodniczącego tej Komisji, naszemu koledze i członkowi założycielowi oraz Członkowi Honorowemu naszej Izby. Dziękuję również za wsparcie obecnemu na naszej uroczystości Panu Posłowi Cezaremu Grabarczykowi, wieloletniemu członkowi Komisji Infrastruktury, przewodniczącemu Podkomisji stałej ds. monitorowania wykorzystania funduszy Unii Europejskiej w zakresie infrastruktury, a także Ministrowi Infrastruktury w latach 2007-2011.

Dziękuję również za współpracę obecnemu na naszej uroczystości Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych Hubertowi Nowakowi. Izba począwszy od roku 1994 aktywnie uczestniczy w pracach nad kolejnymi ustawami o zamówieniach publicznych i ich nowelizacjami.

Na początku roku 2016 aktywnie włączyliśmy się w prace powołanego przez Ministra Infrastruktury Pana Andrzeja Adamczyka Komitetu Sterującego ds. optymalizacji procesu realizacji inwestycji drogowych, a od lipca 2016 powołanej również przez Ministra Infrastruktury Rady Ekspertów ds. działań mających na celu optymalizację procesu realizacji inwestycji drogowych. W Radzie Ekspertów mamy swoich 3 przedstawicieli; Współprzewodnicząca reprezentująca stronę wykonawców jest Prezes Zarządu Izby Pani Barbara Dzieciuchowicz.

Bardzo dziękuję za wieloletnie wsparcie, zaangażowanie, życzliwość i za dialog Panu Ministrowi Andrzejowi Adamczykowi.

Odrębnym rozdziałem, ale bardzo istotnym jest współpraca z naszym największym inwestorem, zleceniodawcą, Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad, która na przestrzeni tych 25 lat nie zawsze była wzorcowa. Z końcem roku 2012 udało się w GDDKiA powołać 4 zespoły robocze z udziałem przedstawicieli OIGD, PZPB, SIDiR, ZPBUI do prac nad wzorcowymi umowami w czterech obszarach: projektowanie, nadzór, roboty budowlane, i utrzymaj standard. Mimo ogromnego zaangażowania stron nie osiągnęliśmy całkowicie zamierzonych celów, naszym zdaniem problemem była zbyt duża różnica poglądów na procesy inwestycyjne naszych ekspertów i ówczesnego kierownictwa GDDKiA. W roku 2015 Izba opracowała „Zbiór dobrych praktyk oraz wzorcowych klauzul w umowach podwykonawczych o roboty budowlane dotyczących obiektu liniowego”, które w większości zapisów zostały wprowadzone do umów GDDKiA. Począwszy od roku 2016 prowadzimy aktywny dialog z GDDKiA w różnych obszarach; dokumentów technicznych, warunków udziału w przetargach, realizacji kontraktów, itp.

Podziękowanie składam na ręce Pana Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad Pana Tomasza Żuchowskiego.

Również ważnymi inwestorami są dla członków Izby zamawiający samorządowi. W roku 2015 Izba podpisała porozumienie o współpracy w obszarze drogownictwa z Konwentem Dyrektorów Zarządów Dróg Wojewódzkich. Nasza współpraca dotyczy tworzenia i ujednoczenia dokumentów technicznych oraz technologicznych, inicjatyw legislacyjnych dotyczących zamówień publicznych oraz działań na rzecz finansowania drogownictwa. Prowadzimy również dialog i współpracę z zamawiającymi powiatowymi i gminnymi Krajową Radą Zarządców Dróg Powiatowych oraz przedstawicielami tych zamawiających w Radzie Ekspertów.

Bardzo dziękuję za wieloletnią współpracę Dyrektorowi Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach Przewodniczącemu Konwentu Dyrektorów Zarządów Dróg Wojewódzkich Panu Zbigniewowi Taborowi.

Szanowni Państwo, jak oceniamy te wszystkie ostatnie lata, zakończoną pierwszą perspektywą unijną i trwającą drugą? Był to niewątpliwie okres niekwestionowanego naszego sukcesu, którego nie możemy dać zawłaszczyć jednej stronie procesu inwestycyjnego. W 2007 roku startowaliśmy ze stanem 922 km dróg szybkiego ruchu, a na

koniec 2013 roku mieliśmy ich 2739 km, wykorzystaliśmy w maksymalnym stopniu fundusze unijne, nastąpił ogromny rozwój infrastruktury drogowej krajowej i samorządowej. Koniec roku 2018 to 3730 km dróg szybkiego ruchu, w tym 1638 km autostrad i 2092 km dróg ekspresowych. Jest to nasz sukces, programy te, kilometry dróg, wykonały nasze polskie firmy nawet jeżeli pod szyldem firm europejskich, to tu na tej sali siedzą ich prezesi, ich przedstawiciele i składam im wyrazy szacunku i podziękowania. Ale też jest druga strona, ten niekwestionowany rozwój infrastruktury drogowej nie przełożył się na rozwój i kondycję, szeroko pojętych naszych firm wykonawczych, często realizacje inwestycji odczuliśmy bardzo boleśnie, budowaliśmy ogromnym wysiłkiem i kosztem, który spowodował w latach 2012-2013 niespotykaną dotychczas falę upadłości firm dużych i małych, spadek rentowności i straty, utratę kapitałów własnych, niewypłacalność i zatory płatnicze a często tragedię i dramaty osobiste przedsiębiorców. Druga perspektywa finansowania, w trakcie której jesteśmy, też nie jest wolno od kłopotów, przeżywamy swoiste *deja vu*, wzrost cen, a co za tym idzie kosztów realizacji inwestycji, brak realnych mechanizmów waloryzacji kontraktów realizowanych na drogach krajowych, jak i samorządowych, kłopoty z transportem kruszyw, problemy z zatrudnianiem pracowników i podwykonawców.

Firmy wykonawcze ponoszą uzasadnione koszty realizacji infrastruktury, ale realizacja infrastruktury nie może odbywać się ich kosztem.

Przedsiębiorstwa drogowe są narzędziem rozwoju infrastruktury, a zatem są jej częścią, są narzędziem rozwoju gospodarki kraju, a także jedynym narzędziem skutecznego utrzymania sieci drogowej, ale nie mogą one być bezdusznym narzędziem w rękach inwestorów, winne one być ich partnerem w realizacji wspólnych celów, dlatego państwo polskie, winno dbać o rozwój i kondycję firm wykonawczych poprzez stwarzanie właściwych, partnerskich warunków ich funkcjonowania.

Dobre relacje inwestor-wykonawca są niezbędne do skutecznej, terminowej, dobrej jakościowo i ekonomicznie efektywnej realizacji zadań drogowych przez wykonawców.

Szanowni Państwo, Izba już od 15 lat w celu integracji środowiska drogowego, wykonawców i administracji drogowej organizuje Mistrzostwa Polski Drogowców w Narciarstwie Alpejskim i Snowboardzie im. Wojtka Malusi oraz organizowała Strzeleckie Mistrzostwa Polski Drogowców. Mistrzostwa cieszą się ogromnym zainteresowaniem, są

bardzo profesjonalne, ale są też świetną zabawą i odpoczynkiem. Uczestniczy w nich rokrocznie ok. 400 osób, a odbywają się dzięki hojności sponsorów. Wszystkim partnerom finansowym, sponsorom nagród, upominków, gadżetów, bez których te zawody nie mogłyby się odbyć składam serdeczne podziękowania.

Szanowni Państwo, OIGD współpracuje z wieloma instytucjami, firmami wspierającymi, a także organizacjami:

- Od początku istnienia Izby bardzo cenimy sobie współpracę z Instytutem Badawczym Dróg i Mostów, który jest dla nas podporą i autorytetem w sprawach naukowych, technologicznych, wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań w przedsiębiorstwach, członkach Izby. Serdecznie dziękuję za tę współpracę Dyrektorowi Instytutu Panu Profesorowi Leszkowi Rafalskiemu i jego współpracownikom,

- Współpracujemy również z branżowymi organizacjami Polskim Stowarzyszeniem Wykonawców Nawierzchni Asfaltowych, Polskim Związkiem Pracodawców Budownictwa, Stowarzyszeniem Inżynierów Doradców i Rzecznawców, Polskim Kongresem Drogowym, we wspólnych negocjacjach z administracją drogową i naszym resortem i mimo, że często nasze spojrzenia na ten sam problem są różne to jednak cel jest wspólny i ten sam.

Na początku 2016 roku wspólnie z PSWNA, PZPB, PIIB, SIDiR, SITK RP, PKD, KLIR oraz SKD NSZZ „Solidarność” opracowaliśmy „Białą Księgę Branży Drogowej”, która zapoczątkowała szereg działań i zmian w ostatnich 3 latach. Dziękuję Panom Prezesom tych organizacji za współpracę.

- W sferze mediów stałymi partnerami, od lat, gdzie wyrażamy swoje opinie, poglądy i problemy są miesięczniki *Infrastruktura* z Panią Redaktor Anną Krawczyk, *AUTOSTRADY* z Panią Redaktor Anną Górską-Zychlą, *Nowoczesne Budownictwo Inżynieryjne* z Panem Redaktorem Mariuszem Karpińskim, portal *Rynek Infrastruktury* z Panią Redaktor Elżbietą Pałys oraz portal *Budownictwa Komunikacyjnego ViaExpert* z Panią Redaktor Anną Rogalińską, a także gazety codzienne *Rzeczpospolita*, *Puls Biznesu*, *Dziennik Gazeta Prawna*, tygodniki „*Polityka*”, „*Wprost*”, „*Newsweek*”. Dziękuję bardzo wszystkim redaktorom za życzliwość i przychylność.

Szanowni Państwo, w swym 25-leciu Izba nasza zgodnie z wymogami Statutu wybierała w okresach trzy letnich swoje statutowe władze, w tym Radę Izby, Zarząd Izby a także Komisję Rewizyjną. Pierwszym Prezesem Izby był jej współzałożyciel Pan Grzegorz Stech, który funkcję tę pełnił do stycznia 1996 roku. Kolejnym Prezesem Izby był Pan Zbigniew Nastaj, który piastował tę funkcję do marca 1997 roku. Kolejnym od 1997 roku Prezesem, a od roku 2000 do 2006 Prezydentem Izby był Pan Paweł Ludwig. W latach 2006-2012 Prezydentem Izby była Pani Krystyna Łazarz, w latach 2012-2018 Pan Adam Kulikowski, od kwietnia 2018 funkcję tę ponownie pełni Pani Krystyna Łazarz. Wśród członków Rady Izby wszystkich kadencji tylko jedna osoba – Pani Krystyna Łazarz jest w niej nieprzerwanie od roku 1994. Pan Andrzej Kuklicz jest członkiem Rady Izby od roku 1994, do chwili obecnej z przerwą 1 kadencji, natomiast Pan Mieczysław Chmielewski był od roku 1994 członkiem Komisji Rewizyjnej, później z przerwą 1 kadencji członkiem Rady Izby, aktualnie jest członkiem Prezydium Izby. Postacią bardzo ważną dla Izby, która była od samego początku był Wojciech Malusi, od czerwca 1995 roku wiceprezes Izby, po zmianach organizacyjnych od marca 2000 roku do 16 stycznia 2014 roku Prezes Zarządu. Nie tylko charyzmatyczny przywódca, walczący o rozwój, finansowanie i zdrowe zasady funkcjonowania i warunki współpracy polskiego drogownictwa, ale też nie kwestionowany symbol Izby. Pani Barbara Dzieciuchowicz również od początku związana z Izbą, uczestniczyła w jej powstaniu, od sierpnia 1994 r. Dyrektor Biura Izby w Krakowie, od 2000 r. Wiceprezes Zarządu Izby, od maja 2014 Prezesa Zarządu Izby.

Szanowni Jubilaci, dziękuję serdecznie wszystkim Członkom naszej Izby i ich Prezesom, Prezydium i Radom Izby wszystkich kadencji, Komisjom Rewizyjnym i Członkom Honorowym za aktywną pracę, udzielane wsparcie na rzecz rozwoju naszej branży. Życzę, aby rok 2019 i cała finansowa perspektywa 2014-2020 przyniosła naszym firmom rozwój i lepszą kondycję ekonomiczno-finansową, a w życiu osobistym pomyślność, szczęście i satysfakcję. Życzę, aby kolejny Jubileusz 30-lecia Izby był świętowany w poczuciu spełnienia marzeń i osiągnięcia pełnego sukcesu każdego z Was i całej Ogólnopolskiej Izby Gospodarczej Drogownictwa.

Prezydent Izby

Krystyna Łazarz